

Folketingets Beskæftigelsesudvalg
Christiansborg

19. november 2020

Svar på Beskæftigelsesudvalgets spørgsmål nr. 58 (Alm. del) af 22. oktober 2020 stillet efter ønske fra Hans Andersen (V)

Spørgsmål

Vil ministeren redegøre for de økonomiske konsekvenser, såfremt udnyttelsesgraden af en ny ret til tidlig pension var 60, 70, 80, 90 eller 100 pct.?

Svar

Med *Aftale om en ny ret til tidlig pension* fra 10. oktober 2020 forventes omkring 41.000 helårspersoner at være berettiget til tidlig pension i 2022. Heraf skønnes 24.000 helårspersoner at benytte retten til tidlig pension svarende til en udnyttelsesgrad på ca. 60 pct. Udnyttelsesgraden er blandt andet fastsat på baggrund af erfaringerne fra efterlønsordningen, men er behæftet med usikkerhed, hvilket er uddybet i *Faktaark 17: Forventet andel, der vælger tidlig pension*, der er tilgængeligt på finansministeriets hjemmeside.

Hvis det antages, at udnyttelsesgraden øges til 80 pct. for berettigede, der alternativt ville have været i beskæftigelse øges nettoudgifterne til tidlig pension med ca. 1,1 mia. kr. i 2025, *jf. tabel 1*. Hvis det hypotetisk antages, at alle, der alternativt ville have været i beskæftigelse, vælger at benytte retten og overgå til tidlig pension øges nettoudgifterne til tidlig pension med ca. 2,3 mia. kr. i 2025.

Tabel 1

Nettoudgifter til tidlig pension, antal personer med tidlig pension samt reduktion i arbejdsudbud ved alternative forudsætninger om udnyttelsesgrader for personer med beskæftigelse som forsørgelsesalternativ, 2025

	Nettoudgifter til tidlig pension efter skat, tilbageløb og adfærd	Antal personer med tidlig pension, der alternativt ville have været i beskæftigelse	Reduktion i arbejdsudbud
	Mia. kr. (2020-niveau)	1.000 helårspersoner	
<i>Aftale om en ny ret til tidlig pension</i> (60 pct. benytter tidlig pension)	3,4	12	9
70 pct. benytter tidlig pension	4,0	14	11
80 pct. benytter tidlig pension	4,5	16	12
90 pct. benytter tidlig pension	5,1	18	14
100 pct. benytter tidlig pension	5,7	20	16

Anm.: Virkningen ved en udnyttelsesgrad på henholdsvis 60 pct., 70 pct., 80 pct. og 90 pct. er beregnet ved lineær skalering af beregning ved 100 pct. udnyttelse målt i forhold til den forudsatte udnyttelsesgrad i aftalen i de enkelte år. Virkningerne er eksklusiv virkning af finansieringsforslag, lempelse af seniorenpension og skattefri tilbagebetaling af efterlønsbidrag i 2022. Inklusive disse aftaleelementer er aftalen fuldt finansieret fra 2023 og den samlede reduktionen i arbejdsudbud som følge af aftalen inkl. finansiering på i alt ca. 9.800 fuldtidspersoner i 2025 trækker således ikke på det finanspolitiske råderum.

Kilde: Egne beregninger på baggrund af Danmarks Statistiks registre og administrative oplysninger om individuelle ATP-indbetalinger stillet til rådighed af ATP.

Det bemærkes, at en udnyttelsesgrad på 100 pct. forekommer meget urealistisk og indebærer bl.a., at personer med udsigt til en reduceret (eller ingen) ydelse ved tidlig pension alle vil benytte ordningen i stedet for at være i beskæftigelse. Den enkelte kan fx få reduceret ydelsen ved pensionsformuer over 2 mio. kr., arbejdsindkomster over 24.000 kr. eller ved længerevarende udlandsophold, hvor ydelsen nedsættes forholdsmæssigt efter samme principper som gælder for folkepension (brøkpension). Eksempelvis har de 20 pct. af de berettigede med de højeste arbejdsindkomster i gennemsnit en månedlig arbejdsindkomst på 55.000 kr. og en pensionsformue på ca. 3 mio. kr., hvilket bevirker, at de kan opnå en gennemsnitlig ydelse på tidlig pension, der er under 9.000 kr. De vil således skulle gå markant ned i indkomst forudsat alle udnytter ordningen. Det dækker også over, at nogle vil opleve, at ydelsen er fuldt aftrappet.

Merudgifterne ved en højere udnyttelsesgrad end antaget afspejler, at reduktionen i beskæftigelsen bliver større end forudsat i udspillet. Hvis udnyttelsesgraden øges fra knap 60 pct. til 80 pct. for de personer, der alternativt ville have været i beskæftigelse, er det fx 16.000 helårspersoner, der i 2025 overgår til tidlig pension fra beskæftigelse, hvilket er 4.000 helårspersoner mere end forudsat, *jf. tabel 1*.

I forbindelse med *Aftale om en ny ret til tidlig pension* er der i 2025 indregnet en reduktion i arbejdsudbuddet på godt 9.000 fuldtidspersoner fra indførelsen af tidlig

pension¹. Ved en alternativ udnyttelsesgrad på 80 pct. bliver reduktionen i arbejdsudbuddet i 2025 på ca. 12.000 fuldtidspersoner – dvs. 3.000 fuldtidspersoner mere end i aftalen, *jf. tabel 1*.

Baggrunden for at virkningen på arbejdsudbuddet (målt i fuldtidspersoner) af at øge udnyttelsesgraden er lidt mindre end stigningen i antal personer, der modtager tidlig pension i stedet for at være i beskæftigelse (de 4.000 helårspersoner nævnt ovenfor) er for det *første*, at nogle antages at komme fra deltidsbeskæftigelse. Dertil kommer, at det på baggrund af erfaringerne fra efterlønsordningen er forudsat at en mindre del af personerne på tidlig pension arbejder i begrænset omfang samtidig med modtagelse af tidlig pension.

I beregningerne ovenfor er det alene udnyttelsesgraden for personer, der alternativt ville have været i beskæftigelse, som øges i forhold til det forudsatte. For efterlønsberettigede er det i aftalen lagt til grund, at de personer, der vælger tidlig pension alternativt ville have været på efterløn. I beregningerne ovenfor er udnyttelsesgraden således ikke øget for denne gruppe, fordi det vurderes ikke at være meningsfuldt at ”tvinge” alle efterlønsberettigede til at vælge tidlig pension frem for efterløn. For personer, der fx opnår ret til 1 år med tidlig pension er det i aftalen lagt til grund, at de fleste efterlønsberettigede vil vælge efterløn frem for tidlig pension fordi efterlønsordningen giver mulighed for tilbagetrækning 3 år før folkepensionsalderen.

Med venlig hilsen

Nicolai Wammen
Finansminister

¹ Ekskl. virkningerne af finansieringsforslag, lempelse af seniorpension og skattefri tilbagebetaling af efterlønsbidrag i 2022.